

درخشش درآزمون‌های الهی

(عوامل و راهکارها)

مرتضی حاجی زاده

www.ketab.ir

پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق علیه السلام

درخشش درآزمون‌های الهی (عوامل و راهکارها)

تهیه کننده: پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (ع)

موضوع:	مرتضی حاجی زاده
ناشر:	حمید نگارش
ویراستار:	علی فلاحی
سر ویراستار:	حسین قاسم حمزه
نمونه خوان:	محمدرضا اصغری
ویرایش نهایی:	سید سعید کسائی

صفحه آرا:	سالم خسروی
ناظر چاپ:	ابراهیم سعیدعلی زاده
ناشر:	زمره هدایت

چاپ:	مرکز چاپ
قطع:	رقعی
نوبت چاپ:	اول / ۱۳۹۹
شمارگان:	۵۰۰
شابکد:	۹۷۸-۹۶۴-۲۴۶-۶۷۴-۰
قیمت:	۱۶۵۰۰ تومان

آدرس: قم، خیابان شهیدان فاطمی، نبش کوچه ۳، پلاک ۸۱
تلفن: ۰۲۵ - ۳۷۷۳۰۷۳۵ / همراه: ۰۹۱۲ ۲۵۳ ۲۸ ۸۷

حقوق چاپ و نشر برای انتشارت زمره هدایت
محفوظ است.

ISBN: 978-964-246-674-0

700642 466740

فهرست مطالب

۹	مقدمه
۱۳	فصل اول: چیستی
۱۳	۱-۱. بلا و ابتلا
۱۶	۲-۱. امتحان
۱۶	۳-۱. فتنه
۱۹	۴-۱. تمحیص
۲۰	۵-۱. اختبار
۲۱	۶-۱. سُرور
۲۴	۷-۱. حقیقت ابتلا و امتحان
۲۷	فصل دوم: چرایی
۲۷	۱-۲. آزمون و عدل الهی
۲۸	۲-۲. اهداف و فلسفه آزمون‌های الهی
۳۴	۱-۲-۲. تأدیب و عقوبت

- ۳۶ ۲-۲-۲. صرف آزمون و امتحان
- ۴۱ ۳-۲-۲. تکامل بخشی و ارتقای درجه
- ۴۴ ۴-۲-۲. پرهیز دادن از تعلق دنیا
- ۴۷ ۵-۲-۲. تذکر، استغفار و انابه
- ۵۰ ۶-۲-۲. فعلیت بخشی به ظرفیت‌های بشر
- ۵۲ ۷-۲-۲. تعیین هدف و غایت
- ۵۳ ۸-۲-۲. تبیین معیار پاداش‌ها و کیفرها
- ۵۵ ۹-۲-۲. تمایز میان مدعیان حقیقی از مدعیان دروغین
- ۵۷ ۱۰-۲-۲. این را محبت الهی
- ۵۹ ۱۱-۲-۲. نفی استکبار و ایجاد تذلل درونی
- ۶۰ ۱۲-۲-۲. افزایش ایمان و یقین
- ۶۱ ۱۳-۲-۲. اتمام حجت
- ۶۳ ۱۴-۲-۲. پاک کردن از گناه
- ۶۴ ۱۵-۲-۲. روشن شدن بهترین عمل
- ۶۵ ۳-۲. ویژگی‌های آزمون الهی
- ۶۵ ۱-۳-۲. ناشناخته بودن
- ۶۶ ۲-۳-۲. هماهنگ بودن با ظرفیت‌ها
- ۶۷ فصل سوم: چگونگی آزمون‌های الهی
- ۶۸ ۱-۳. انواع امتحان‌های الهی
- ۶۹ ۲-۳. عملکرد افراد در آزمون‌های الهی
- ۷۰ ۱-۲-۳. ناامیدی و نافرمانی

- ۷۲ ۲-۲-۳. صبر و پایداری
- ۷۳ ۳-۲. ابزارهای امتحان الهی
- ۷۳ ۱-۳-۳. خیر و شر
- ۷۵ ۲-۳-۳. زینت دنیا
- ۷۸ ۳-۳-۳. تکالیف الهی
- ۸۰ ۴-۳-۳. کمبودها و کاستی‌ها
- ۸۳ ۵-۳-۳. خلقت الهی
- ۸۴ ۶-۳-۳. عهد و پیمان
- ۸۵ ۷-۳-۳. خواسته‌های نفسانی
- ۸۶ ۴-۳. سخت‌ترین آزمایش‌های الهی
- ۸۷ ۵-۳. شرایط آزمون شونده
- ۸۸ ۱-۵-۳. قدرت تحمل متناسب با آزمون
- ۸۹ ۲-۵-۳. داشتن ابزار شناخت متناسب با آزمون
- ۸۹ ۳-۵-۳. دارا بودن اراده و اختیار
- ۹۰ ۴-۵-۳. ظرفیت هدایت‌شوندگی
- ۹۱ فصل چهارم: عوامل پیروزی در آزمون‌های الهی
- ۹۱ ۱-۴. راهکارهای عمومی موفقیت
- ۹۳ ۱-۱-۴. شاهد و ناظر دانستن خداوند متعال
- ۹۴ ۲-۱-۴. یاری گرفتن از قدرت ایمان و الطاف الهی
- ۹۵ ۳-۱-۴. توجه به عبرت‌های تاریخی در مواجهه با آزمون‌های الهی
- ۹۹ ۴-۱-۴. توجه به گذرا بودن حوادث جهان و دنیاشناسی

مقدمه

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا (ملک: ۲).
او خدایی است که مرگ و زندگی را آفرید تا شما را بیازماید که (روشن
شود) عمل کدامتان نیکوتر است.

اسلام، «دین انسان‌ساز» است. هر آنچه برای رسیدن به شرافت، کمال و سعادت
بشر نیاز است، در مکتب اسلام گنجانده شده؛ آیینی که آدمی را برای رسیدن به
مطلوب نهایی، یعنی همان «قرب الهی»، به بهترین شکل ممکن رهنمون شده
است. در هر عصری جامعه به‌مثابه کل متشکل از آحاد نیز کمال مخصوص به
خود را می‌جوید و در قاموس خداوندی، جامعه نیز آزموده می‌شود. تمحیص
بشر به‌شکل موانع و چالش‌هایی نمایان شده است که مرز قرار گرفتن فرد مبتلا
در جبهه حق یا باطل‌اند و طبیعی است که مانند در پشت این موانع یا گذر
موفقیت‌آمیز از آنها، سعادت یا شقاوت افراد یا جامعه را رقم خواهد زد. این یک
قاعده کلی است؛ چراکه دنیا سرای آزمایش است. انسان زاینده طبیعت است

۱. محمدبن حسین شریف الرضی، نهج البلاغه، ترجمه: محمد دشتی، قم، مشهور، ۱۳۷۹، نامه